

A megváltottak hálaéneke

Időpont: Karácsony II. napja; 1954. december 26.

Alapige: Ézsaiás 12:1-6.

És így szólsz ama napon: Hálákat adok néked, oh Uram! mert jóllehet haragudtál reám, de elfordult haragod, és megvigasztaltál engemet! Ímé, az Isten az én szabadítóm! bízom és nem félek; mert erősségem és énekem az Úr, az Úr, és lőn nékem szabadítóm! S örömmel merítetek vizet a szabadító kútfejéből, És így szólotok ama napon: Adjatok hálát az Úrnak, magasztaljátok az Ő nevét, hirdessétek a népek közt nagyságos dolgait, mondjátok, hogy nagy az Ő neve. Mondjátok éneket az Úrnak, mert nagy dolgot cselekedett; adjátok tudtára ezt az egész földnek! Kialts és örvendj, Sionnak lakosa, mert nagy közötted Izráelnek Szentje!

Karácsony a legéneklőbb ünnepünk. A szent történetben is angyalok serege zeng dicséretet Istennek. A szent estén betlehemesek és kántálók járnak énekszóval a falvakat, s a karácsonyfa alatt még olyan hajlékokban is felcsendül a Krisztus urunknak áldott születésén..., vagy a Csendes éj..., ahol egész éven át soha nem szokott hangzani Istent dicsérő ének.

Ez a mai ige is egy karácsonyi ének. Keletkezésére nézve karácsony előtti karácsonyi ének, a valóságban örök karácsonyi ének. Történelemfölötti időelőttiségben keresi meg a karácsony örök tartalmát, s lesz belőle a megváltottak hálaéneke. Tanulja meg a mi szívünk is karácsony emlékűnnapján az örök karácsonyi éneket, a megváltottak hálaénekét!

1. Miért kell hálát adnunk?

Meglepő az ige felelete erre a kérdésre, mikor így szól: „Hálákat adok néked, oh Uram, mert jóllehet haragudtál reám.” Még meglepőbb, ha megfigyeljük, hogy az eredeti szövegben nincs benne ez a szó: „jóllehet”, s ennek a következtében a szöveg így hangzik: Hálákat adok, mert haragudtál rám. Így is lehetne mondani: Hálákat adok, hogy haragudtál reám. Hálát kell adnunk tehát Isten haragjáért! Lehetséges ez? Hiszen egész vallásosságunk nem más, mint menekülés Isten haragja elől! Ki tekinthetné hát Isten haragját megköszönni való ajándéknak? Mégis így van.

Hogy Isten haragszik ránk, az azt mutatja, hogy nem vagyunk közömbösek az Ő számára. Akármilyen porszem vagyok is Istenhez képest, nem vagyok számára elhanyagolható mennyiség, nem vagyok senki, akivel nem érdemes törődni. Hozzá tartozom, a gyermeke vagyok. Szeret, s ezért fáj neki, ha a gonosz útján járok. Ennek a fájdalmas szeretetnek megnyilatkozása a harag is. Azért haragszik, mert fáj a szíve, s azért fáj a szíve,

mert nagyon szeret. „Mert akit szeret az Úr, megdorgálja, megostoroz pedig mindent, akit fiává fogad.” /Zsid. 12:6./ Akármilyen furcsán hangzik is, tény, hogy Isten haragja az Ő irántam való szeretetének bizonyítéka. Hát nem kell ezért hálát adnunk?

Hogy Isten haragszik rám, az azt mutatja, hogy még nem vagyok reménytelen eset a szemében. Nem korcs vagyok, akire nem lehet haragudni, sem megátalkodott gonosz, aki már azt sem érdemli, hogy izgassa magát érte az, aki valamikor szerette, hanem gyermek, akit a szeretet nem enged zavartalanul rohanni vesztébe. Hát nem kell ezért hálát adnunk?

Hogy Isten ezt a haragját nemcsak a szíve mélyén rejtegeti, hanem meg is mutatja, az külön ajándék. Ezzel akar visszatartani a bűntől. A büntetés ugyanis nem mindig azonnal követi a bűnt, de Isten haragja a bűn azonnali következménye, amit Isten azért mutat meg, hogy a későbbi következménytől megmentsen. Azért haragszik, s azért mutatja meg haragját, hogy ne kelljen büntetnie. Hát nem kell ezért hálát adnunk?

De mi köze mindennek karácsonyhoz? Az, hogy karácsonykor nem csak Isten idvezítő kegyelme jelent meg, hanem Isten haragja is. Nem szabad ugyanis megszépítenünk a karácsony valóságát. Isten Fia síró, tehetetlen csecsemő lett, bűzös istállóban, emberi segítség nélkül, szegényen jött e világra, s ez mind Isten haragjának a jele. Isten a bűnös felett érzett haragját az ártatlan Fián tölti ki. Hát nem kell ezért hálát adnunk?

A megváltottak hálaéneke így folytatódik tovább: „elfordult haragod és megvigasztaltál engemet.” Isten haragja nem szűnt meg, de irányt változtatott. Elfordult. Eddig nyílegyenesen felém tartott, hogy elsöpörjön, de azután csodálatosan elfordult, s karácsonykor rázuhant Jézus Krisztusra. Ebben van a nagy vigasztalás. Karácsony arról beszél, hogy nem haragszik már rám Isten, hanem kimondhatatlanul szeret. Jobban szeret, mint önmagát, hiszen Fiában Önmagára vette haragjának minden következményét. Ez a vigasztalás nem egy esetre szóló örömhír, hanem örök időkre érvényes bizonyosság. Aki ezt látja, az minden csapásban előre meg van már vigasztalva. Hát nem kell ezért hálát adnunk?

„Ímé, az Isten az én szabadítóm! Bízom és nem félek; mert erősségem és énekem az Úr, az Úr, és lőn nékem szabadítóm” – így folytatódik a megváltottak hálaéneke. Ebben a versben a múlt egy nagy, felejthetetlen szabadítására emlékezik Isten hálás népe. Ez az egyiptomi rabságból, a vörös tenger hullámsírjából való szabadulás ténye. Akkor Mirjám zengett hálaéneket, s ez az ének zeng azóta Isten népének ajkán minden időben. Jelképpé és bizonyossággá lett számára ez a szabadulás. Minden nyomorúságban erre a szabadításra emlékezik, s ezért nem fél, hanem bízik.

Karácsony is egy ilyen nagy szabadítási tény. Józsefnek is ezt mondotta az angyal: Nevezd nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből! /Máté 1:21./

Karácsony épp úgy beletartozik a váltságba, mint nagypéntek. Jézus helyettes elégtétele, értünk való szenvedése nem a nagyhéten kezdődik, hanem már karácsonykor. Aki ezt a legnagyobb szabadítást emlékezetében tartja, az ma sem fél, mert erőssége az Úr. Hát nem kell ezért hálát adnunk?

Benne van-e mindez a te karácsonyi háládban, s benne dobog-e karácsony utáni hétköznapjaidban is a megváltottak hálaéneke?

2. Ez az ige azonban nem csak azt mondja meg, hogy miért kell hálát adni, hanem azt is, hogy hogyan kell hálát adnunk.

„Énekem az Úr” – így énekelnek ebben a zsoltárban a megváltottak. /2.v./ Furcsa megfogalmazás. Olyan, mintha valami félbemaradt mondat lenne. Az szokott így beszélni, akinek nagyon tele van a szíve, az szokta így elharapni a mondatok végét, akinek sok a mondanivalója, s nincs türelme arra, hogy nyugodtan fogalmazzon. Énekem az Úr – mondják a megváltottak. Azt akarják vele mondani, hogy úgy tele van a szívük Isten iránti hálával, hogy azt nem lehet már szavakba beleszorítani, azt csak „kiénekelni” lehet. Teljes szívvel adnak tehát hálát.

Ne akard hát te sem szürke, egyszerű szavakkal kifizetni Istent! Nem elég ez a szó: Köszönöm. Isten is a szívét adta nekünk és értünk karácsonykor, tőlünk sem elég kevesebb, mint az egész szívünk.

„Örömmel meríték vizet a szabadító kútfejéből” – mondja tovább a megváltottak hálaéneke. Ez a vers később liturgikus ének lett. A sátoros ünnep utolsó nagy napján ünnepélyesen vizet hoztak fel a templomba a Siloám tavából, s azt az égő áldozatok oltárának lábához öntötték. Eközben énekeltek ezt a verset. Egy ilyen alkalommal kiáltotta Jézus is: „Ha valaki szomszúhozik, jöjjön én hozzám és igyék.” /Ján. 7:37./

Mindez arra hív fel minket, hogy hálaadásunk a hívek közösségében történjék. Persze baj az, ha valaki csak a templomban akarja elintézni a hálaadását, s a templomon kívül hálátlan életet él, ha valaki csak a templomban látogatja meg Istent, a templomon kívül azonban Isten nélkül él e világban. Ez nem szívbeli hálaadás. De ha valaki csak otthon akar Istenről elmélkedni, Hozzá imádkozni, Neki hálát adni, s egyáltalában nem vágyódik a hívők közössége után, az is nagy baj. Az ilyen ember megelégszik önmagával, lenézi a többi, kegyes gőg lesz rajta úrrá, belesavanyodik önmagába, s elveszíti az örömét. Az öröm ugyanis mindig testvért keres, kivel megoszthatja azt, amivel tele van a szíve. Karácsony öröme is ilyen volt. Nem szólóban énekel az angyal Betlehem mezején nagy régen, hanem mennyei

seregek sokasága /Luk. 2:13./, s nem egy pásztort küldtek ki a nyáj őrei, hogy keresse meg a Megváltót, hanem elmentek mind Betlehemig. /Luk. 2:15./

Az ének utolsó versei azt mutatják, hogy a megváltottak missziói lélekkel adnak hálát Istennek. Így szól az ige: „Adjatok hálát az Úrnak, magasztaljátok az Ő nevét, hirdessétek a népek közt nagyságos dolgait, mondjátok, hogy nagy az Ő neve. Mondjátok éneket az Úrnak, mert nagy dolgot cselekedett; adjátok tudtára ezt az egész földnek! Kiáltás és örvendj, Sionnak lakosa, mert nagy közötted Izráelnek Szentje!” A boldog ember nem tudja elnézni, hogy körülötte valaki is boldogtalan legyen. Az örvendező azt szeretné, hogy mindenki kacagjon körülötte. Ezért lesz az igazi boldogság mindig másokat is boldogító s az igazi öröm másoknak is örömszerző. A megváltott ember boldog és örvendező a maga hálájában, s azt szeretné, hogy mások is részesedjenek a megváltásban. A betlehemi pásztorokról is azt mondja a karácsonyi történet, hogy elhirdették, ami nekik a gyermek felől mondatott vala. /Luk. 2:17./ Továbbadtad-e te is a karácsonyi örömet, s szereztél-e örömet Istennek és embernek bűnös ember megtérésével?

Az idő nem áll meg. A mai nappal vége a naptári karácsonynak. Megmarad-e benned az örök karácsony? A hála Isten haragjáért, vigasztalásáért és szabadításáért, amint megjelent karácsonykor? És úgy mutatom-e meg ezt a hálát, amint az megjelent az első karácsonykor: teljes szívvel, a hívek közösségét keresve és missziói lélekkel? Ha nincs így, akkor a naptárlap fordulatával elmúlik az én karácsonyom is, s olyan lesz, mint pár hét múlva a túlévelét lehullatott, díszétől megfosztott, kidobott karácsonyfa: szemét. Őrizzen meg mindnyájunkat Isten ettől! Ámen.